

Begrijpend lezen 3.0

Opgavenboekje M4E4

Naam:

Toetsscore:

Vaardigheidsscore:

zeker weten

1

Taak 1

Voorbeelden

Geluid

Opeens word ik wakker. Ik heb een vreemd geluid gehoord. De trap kraakt.
Ik ben toch een beetje 1. Zal ik mijn vader wakker maken?
Ik kruip wat dieper onder mijn 2. Toch maar proberen te slapen.
Of zou het een nare droom zijn?

V1 Wat past het **best** op plaats 1?

- A bang
- B blij
- C moe
- D ziek

V2 Wat past het **best** op plaats 2?

- A bed
- B deken
- C stoel
- D tafel

Sla maar om.

Hieronder zie je het begin van een tekst.
De rest van de tekst kun je niet zien.

Raad het dier

Pak een kaartje. Kijk welk dier erop staat.
Laat het niet aan de ander zien.
De ander stelt vragen. Jij mag alleen ja of nee zeggen.

V3 Waar zal de rest van de tekst over gaan?

- A Over hoe je het spel moet maken.
- B Over hoe je het spel moet spelen.
- C Over welke dieren in het spel zitten.
- D Over welke mensen aan het spel meedoen.

Feestje in het dierenpark

- Vier je verjaardag tussen de dieren!

In het dierenpark wordt je verjaardag een geweldig feest. Je kunt met je vriendjes lekker lang spelen in het speelbos. Er is ook een speurtocht.

Als je binnenkomt, krijg je drinken en iets lekkers. Later zijn er frietjes.

LET OP!

Je kunt je feestje vieren op woensdag of op zaterdag van 2 tot 5 uur.

Alleen voor groepen met meer dan zes kinderen.

Als je lid van het dierenpark bent, betaal je vijf euro minder voor een kaartje!

Bel ons om af te spreken wanneer je een feestje wilt geven.

V4

Lees de zin met ● ervoor.

Waarom staat er: tussen de dieren?

- A Omdat de dieren er los rondlopen.
- B Omdat er voor de dieren ook iets lekkers is.
- C Omdat het feest in het dierenpark is.
- D Omdat iedereen zich als dier verkleedt.

V5

Lees het stukje met □ ervoor.

Welke zin is waar?

- A De feestjes duren de hele dag.
- B De feestjes zijn alleen op zaterdag en zondag.
- C Je krijgt korting op een kaartje als je lid bent van het dierenpark.
- D Je mag alleen naar binnen als je lid bent van het dierenpark.

Sla maar om.

Probeer het maar eens!

In mei bloeit het fluitenkruid in de berm.

Met deze plant kun je 1.

Probeer het maar eens!

Snijd een stengel van de plant af.

Maak op de helft van de stengel een klein sneetje.

Blaas nu zacht door de stengel.

Hoor je al iets?

Dan is het gelukt!

1 Wat past het **best** op plaats 1?

- A een pijl maken
- B een vuurtje stoken
- C iets lekkers koken
- D muziek maken

Sla maar om.

Zoem ...

Een bij is een insect.
Ze heeft vleugels en zes poten.
Op haar achterlijf zit een angel.
Daarmee kan de bij _____ 2 _____.

Op haar kop zitten ogen en voelsprieten.
Hiermee ruikt een bij.
Ze ruikt bloemen, maar ook andere bijen.
Elk nest met bijen heeft een eigen geur.
Zo herkent een bij _____ 3 _____.

Iemand die bijen houdt, heet een imker.
Een imker heeft vaak _____ 4 _____ kleren aan.
Want bijen houden niet van donkere kleuren.
Wit is daarom een goede kleur.
Dan kan de imker dicht bij de bijen in de kast komen.

Het mannetje van een bij heet een dar.
Hij heeft geen angel.
Het vrouwtje kan wel steken.
De angel blijft dan haken in je vel.
Dat doet pijn.
Als dat gebeurt, _____ 5 _____.
Daarom steekt een bij niet snel!
Hij wil nog wel een dagje langer mee.

2 Wat past het **best** op plaats 2?

- A goed kijken
- B goed vliegen
- C iemand horen
- D iemand steken

3 Wat past het **best** op plaats 3?

- A de juiste bloemen
- B een andere bij
- C een vieze geur
- D het eigen nest

4 Wat past het **best** op plaats 4?

- A dikke
- B vrolijke
- C witte
- D zwarte

5 Wat past het **best** op plaats 5?

- A doet de bij je veel pijn
- B gaat de bij dood
- C vliegt de bij snel weg
- D wordt de bij slap

Sla maar om.

Hieronder zie je het begin van een tekst.
De rest van de tekst kun je niet zien.

Erik is bang

Erik is alleen thuis. Zijn vader en moeder zijn op bezoek bij de buren.
“Meteen bellen als er iets is”, heeft mama gezegd. En nu is er iets.
Erik is bang. Want er loopt een spin op de muur. Ik moet maar doen wat
mama heeft gezegd, denkt Erik.

6 Hoe zal deze tekst verder gaan?

- A Erik belt naar zijn moeder.
- B Erik gaat naar bed.
- C Erik gaat naar de buren.
- D Erik haalt de spin weg.

Hieronder zie je het begin van een tekst.
De rest van de tekst kun je niet zien.

Naar een eiland

Wil je naar een eiland?
Dan kun je met de boot.
Wil je weten hoe?

7 Waar zal de rest van de tekst over gaan?

- A over dromen over een eiland
- B over spelen op een eiland
- C over varen naar een eiland
- D over wandelen op een eiland

Sla maar om.

Verse schoenen

Ze ruiken naar nieuw.
Vers in hun doos.
Twee rode schoenen,
die Noa pas koos.
Je lijkt wel op Pipo,
had mama gezegd.
Maar Noa wist het zeker,
ze wilde ze echt.

Dit zijn schoenen
naar haar hart.
Vooral die kleur
is heel apart.
Ze hebben iets gek,
ze hebben iets stoers.
Op zulke schoenen
is de hele klas jaloers.

Maar toen Noa vandaag
naar school wilde gaan
trok ze haar oude
schoenen weer aan.
Die zitten haar lekker,
net niet te groot.
En ze zijn ...
niet zo heel erg rood.

8 Wat vindt mama van de nieuwe schoenen van Noa?

- A Ze vindt de schoenen een beetje gek.
- B Ze vindt de schoenen mooi rood.
- C Ze vindt de schoenen niet stevig genoeg.
- D Ze vindt de schoenen te duur.

9 Lees het stukje met ☐ ervoor.
Hoe voelt Noa zich hier?

- A bang
- B boos
- C sterk
- D trots

10

Deze tekst heet: Verse schoenen.
Wat zijn verse schoenen hier?

- A schoenen die er gek uitzien
- B schoenen die je leuk staan
- C schoenen die lekker zitten
- D schoenen die pas nieuw zijn

Sla maar om.

Mieren

De koningin is de baas van de mieren.
Toch doet ze bijna niets.
Ze legt alleen maar eitjes.
Veel mieren zijn werksters.
Die doen al het werk.
Ze zorgen voor de eitjes.
Ook passen zij op de jonge miertjes.
● En ze zoeken het eten.
Daarom hebben mieren vaak haast.
Er is altijd veel werk.

- 11** Lees de zin met ● ervoor.
Wie zoeken het eten?
- A de jonge miertjes
 - B de koning en de koningin
 - C de vrouwtjes
 - D de werksters
- 12** Waarom hebben mieren vaak haast?
- A Ze moeten erg veel doen.
 - B Ze moeten veel eitjes leggen.
 - C Ze rennen graag.
 - D Ze worden achtervolgd.
- 13** Kies een nieuwe titel voor deze tekst.
Welke titel past het best?
- A Altijd druk bezig
 - B De eitjes van de mier
 - C Vijanden van de mier
 - D Wat mieren eten

Onder water kijk je je ogen uit

Mijn naam is Marianne en ik vind de zee het leukste wat er is!

Ik heb leren zwemmen toen ik nog maar twee jaar oud was.

Als ik ga zwemmen, gebruik ik flippers, een duikbril, een snorkel en een zwemvest.

Ik vind het leuk om naar kleine visjes te kijken of naar koraal.

Met mijn vader zwemmen vind ik het leukst.

Dan hoef ik niet bang te zijn.

Als vissen om mij heen gaan zwemmen, vind ik dat wel een beetje eng.

- Maar het is ook heel grappig.

14 Waarom zwemt Marianne graag met haar vader?

- A Omdat ze dan dieper in de zee mag duiken.
- B Omdat ze dan geen zwemvest hoeft te dragen.
- C Omdat ze dat gezelliger vindt.
- D Omdat ze het dan niet eng vindt.

15 Lees de zin met ● ervoor.
Wat vindt Marianne grappig?

- A door een duikbril kijken
- B met haar vader zwemmen
- C naar het koraal kijken
- D tussen de vissen zwemmen

16 Waar gaat deze tekst over?

- A over zwemmen in een zwembad
- B over zwemmen onder water
- C over zwemmen op vakantie
- D over zwemmen voor een diploma

Sla maar om.

Opa

De opa van Pim woont in een huis voor oude mensen. Vandaag gaat Pim bij hem op bezoek. Pim vindt het fijn om naar opa te gaan. Want opa heeft een kist met oud speelgoed. En daar kun je leuk mee spelen.

- Maar vandaag kijkt opa niet blij. Hij bromt: "De schilder komt. We moeten de hele dag in de eetzaal zitten. Maar daar heb ik geen zin in."

Pim denkt even na. Dan zegt hij: "Ik heb een idee. Kom met mij mee! Dan gaan we leuke dingen doen."

Opa kijkt vlug om zich heen. Hij buigt zich naar Pim. "We moeten wel stiekem gaan", fluistert hij.

Pim knikt. Hij pakt opa's hand. Samen lopen ze heel stil de eetzaal uit.

- En er is niemand die het merkt!

Buiten vraagt opa lachend: "Wat gaan we doen?"

"We gaan naar de speeltuin!", roept Pim.

Maar dat is wel ver lopen. En fietsen kan opa niet meer. Een auto heeft hij niet.

Daarom gaan opa en Pim met de bus.

Bij de speeltuin stappen ze uit.

□ "Ik ga eerst op de glijbaan", roept opa. Opa gaat zitten. En roetsj! Hij glijdt naar beneden. Boem! Met zijn billen in het zand. Dan gaat Pim van de glijbaan. En dan opa weer. Om en om. Wat een leuke dag!

- 17** Lees de zin met ● ervoor.
Waar heeft opa geen zin in?

- A om bezoek te krijgen
- B om in de eetzaal te zitten
- C om speelgoed te pakken
- D om zijn kamer te schilderen

- 18** Lees de zin met ■ ervoor.
Wat merkt niemand?

- A Dat opa en Pim bij elkaar gaan zitten.
- B Dat opa en Pim fluisteren.
- C Dat opa en Pim moeten lachen.
- D Dat opa en Pim weggaan.

19 Hoe komen opa en Pim bij de speeltuin?

- A fietsend
- B lopend
- C met de auto
- D met de bus

20 Lees het stukje met ☐ ervoor.
Welke zin zegt het best waar dit stukje over gaat?

- A Opa en Pim hebben veel plezier.
- B Opa en Pim krijgen ruzie op de glijbaan.
- C Opa valt op zijn billen.
- D Pim durft niet van de glijbaan.

Einde van deze taak.

2

Deel 2

Voorbeelden

In de trein

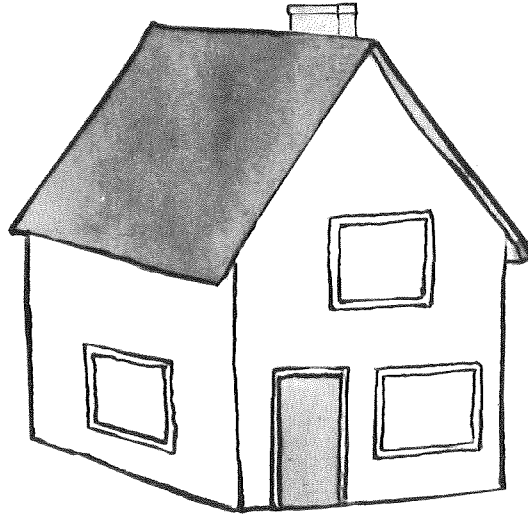
Zit jij wel eens in de trein? Treinen rijden over een spoor. Ze kunnen heel hard rijden. Nog sneller dan een auto! Een trein moet ook vaak stoppen. Dan stappen er mensen uit. En er stappen ook mensen in. Dan gaan de deuren dicht. De mensen gaan zitten. De trein gaat weer 1. Goede reis!

V1 Wat past het **best** op plaats 1?

- A dicht
- B open
- C stoppen
- D verder

Sla maar om.

Hieronder zie je het begin van een tekst.
De rest van de tekst kun je niet zien.

Het nieuwe huis

“Hier is het!”, zegt mama. “Hoe vind je dat ons huis eruitziet?”
Haar stem klinkt trots.

V2 Waar zal de rest van deze tekst over gaan?

- A over logeren
- B over op bezoek gaan
- C over op vakantie gaan
- D over verhuizen

Loes

Loes zit in de keuken. Op de tafel liggen een blad en stiften.

- Wel tien of meer. In alle kleuren.

Loes tekent een poes. Zwart met witte vlekken.

De poes is net echt. Ze heeft een band om haar nek.

Die is rood. Loes houdt van rood.

En van poezen.

V3

Lees de zin met ● ervoor.

Waarvan heeft Loes er tien of meer?

- A bladen
- B poezen
- C stiften
- D vlekken

Sla maar om.

Geiten

Geiten kunnen heel goed klimmen.
Berg op en berg af.
Dat komt omdat ze _____ 1 _____ poten hebben.

Geiten lusten geen vlees.
Ze eten gras.
En blaadjes van de bomen.
Ze _____ 2 _____ de hele dag.
Hun mond staat nooit stil.

Jonge geiten volgen hun moeder.
Zij leert de geitjes wat ze moeten weten.
Welke dieren hun vrienden zijn.
Waar ze rustig kunnen slapen.
En waar lekker eten is.
De geitjes kunnen nog niet zo veel zonder _____ 3 _____.

1 Wat past het **best** op plaats 1?

- A kromme
- B lange
- C slappe
- D sterke

2 Wat past het **best** op plaats 2?

- A grazen
- B klimmen
- C rusten
- D spelen

3 Wat past het **best** op plaats 3?

- A drinken
- B moeder
- C slaap
- D vrienden

Veertje blazen

Dit heb je nodig:

1 veertje

1 touwtje

Zo gaat het:

Leg het _____ 4 _____ in een lijn op de vloer.

Leg op die lijn een veertje.

Ga op de grond zitten.

Ieder aan een kant van de lijn.

Even ver van het veertje.

Probeer nu om het veertje over de lijn te _____ 5 _____.

Als dat lukt, dan heb je gewonnen!

Je kunt ook een _____ 6 _____ maken.

Probeer samen om het veertje daarin te blazen.

4 Wat past het **best** op plaats 4?

- A rietje
- B schaartje
- C touwtje
- D veertje

5 Wat past het **best** op plaats 5?

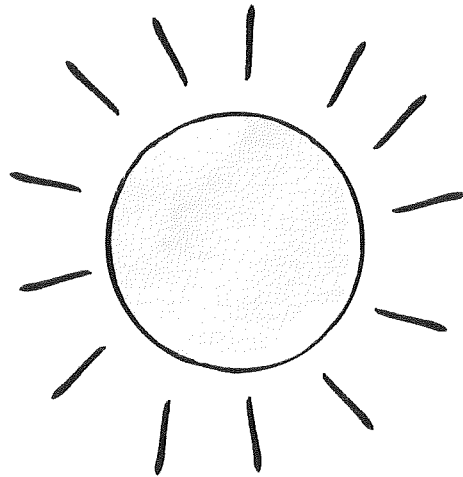
- A blazen
- B duwen
- C schoppen
- D trekken

6 Wat past het **best** op plaats 6?

- A doel
- B hut
- C lijn
- D touw

Sla maar om.

Hieronder zie je het begin van een tekst.
De rest van de tekst kun je niet zien.

Het weer voor vandaag

Vandaag wordt het een mooie dag.
Het wordt 25 tot 27 graden.
Er is veel zon.

7 Waar zal deze tekst in staan?

- A in een brief
- B in een folder
- C in een krant
- D in een tijdschrift

Hieronder zie je het begin van een tekst.
De rest van de tekst kun je niet zien.

Elke dag vers

De bakker bakt elke dag brood.
Ook bakt hij koekjes en taarten.
Hij moet altijd vroeg opstaan.

8 Waar zal de rest van de tekst over gaan?

- A Over het werk van de bakker.
- B Over hoe je een taart moet bakken.
- C Over lekkere dingen in de winkel.
- D Over vroeg opstaan.

Sla maar om.

Sport

Wat ziet Beer er stoer uit!

- Hij heeft een strak pakje aan.
Het is een echt sportpak.
“Wie wil er worstelen?”, vraagt hij.
“Ik wil wel worst”, roept Vos.
“Ik wil wel wortelen”, roept Haas.
Maar Beer zegt: “Wat dom van jullie!
Worstelen kun je niet eten.
Het is een sport.”
“Voetbal is een sport”, zegt Vos.
“En fietsen en heel hard rennen.
Sport is lastig.
Je gaat ervan zweten.”
“Van schaken zweet je niet”, zegt Haas.
“En toch is dat ook een sport.
Een denksport.”
“Schaken is flauw”, zegt Beer.
“Ik win er nooit mee.
Met worstelen win ik altijd.”

- 9 Lees de zin met ● ervoor.
Waarom heeft Beer een strak pakje aan?

- A Hij gaat rennen.
- B Hij gaat worstelen.
- C Hij vindt dat mooi.
- D Hij vindt dat stoer.

- 10 Lees het stukje met □ ervoor.
Wat doet Beer in dit stukje?

- A Hij geeft een voorbeeld.
- B Hij legt iets uit.
- C Hij maakt een grap.
- D Hij moppert ergens over.

11 Wat noemt Haas een denksport?

- A fietsen
- B schaken
- C voetballen
- D worstelen

12 Wat is dit voor tekst?

- A een mop
- B een raadsel
- C een verhaal
- D een weet-tekst

Sla maar om.

Op kamp

“Stan en papa zijn er!”, roept Lisa. Ze rent naar de deur.

“Dag zusje, dag mama”, zegt Stan.

“Dag Stan. Hoe was het op kamp?”, vraagt mama.

“Heel leuk. Maar ik ben wel moe”, geeuwt Stan.

“Waar was het kamp?”, vraagt Lisa.

“In een groot bos”, zegt Stan.

“Was je niet bang in het bos?”, vraagt mama.

“Bang? Ik? Nee, hoor”, zegt Stan stoer.

“Echt niet?”, vraagt papa.

“Of toch, één keer wel. Het was al heel laat. We deden een spel in het bos. Ik ging het bos in met de rest van de groep. Opeens zag ik iets. Eerst dacht ik dat het een spook was.”

“Zag je een echt spook?”, vraagt Lisa bang.

● “Ik wist dat dat niet kon”, zegt Stan.

“Wat was het dan wel?”

“Dirk zag het ook. Hij zei dat het een uil was.”

13 Waarom was Stan in het bos?

- A Hij deed een spel.
- B Hij maakte een wandeling.
- C Hij was verdwaald.
- D Hij zocht spoken.

14 Waarom was Stan bang in het bos?

- A Hij hoorde iets raars.
- B Hij was de andere kinderen kwijt.
- C Hij was de weg kwijt.
- D Hij zag iets raars.

15 Lees de zin met ● ervoor.
Wat wist Stan?

- A Dat Dirk niet goed keek.
- B Dat het geen spook was.
- C Dat het geen uil was.
- D Dat Lisa niet bang was.

16

Kies een nieuwe titel voor deze tekst.
Welke titel past het best?

- A Avontuur in het bos
- B Een eng spook
- C Eindelijk thuis
- D Wat een goede grap

Sla maar om.

De tuin van opa

Hugo en Daan lopen achter opa aan naar de tuin.
Daar hangen zilveren slingers vlak boven de grond.
Opa gaat er op zijn hurken bij zitten.
“Hier wil ik plantjes laten groeien”, zegt hij.

- “Maar dat is lastig.
Elke keer komen de vogels langs.
Die pikken de zaadjes weg.
Maar als ze de slingers zien, dan schrikken ze.
Dat komt door het schitteren in de zon.
En dan blijven ze weg.
- Slim bedacht, toch?”

17 Lees de zin met ● ervoor.
Wat vindt opa lastig?

- A op zijn hurken zitten
- B plantjes laten groeien
- C slingers ophangen
- D vogels lokken

18 Lees de zin met ■ ervoor.
Wat vindt opa slim bedacht?

- A Dat de slingers de vogels afschrikken.
- B Dat de slingers goed vastzitten.
- C Dat de vogels de zaadjes wegpikken.
- D Dat de vogels naar de tuin komen.

19 Wat kun je zeggen over opa?

- A Hij is bang voor de vogels.
- B Hij is trots op zijn idee.
- C Hij versiert zijn tuin.
- D Hij zorgt goed voor de vogels.

20

Kies een nieuwe titel voor deze tekst.
Welke titel past het best?

- A Een slim plan
- B Het is feest
- C Kleine plantjes
- D Slimme jongens

Einde van deze taak.

Primair en speciaal onderwijs

Cito Volgsysteem

Begrijpend lezen 3.0

Opgavenboekje M4E4

Cito

Amsterdamseweg 13
Postbus 1034
6801 MG Arnhem
T (026) 352 11 11
www.cito.nl

Klantenservice

T (026) 352 11 11
klantenservice@cito.nl

Artikelnummer: 61256

Fotografie: Ron Steemers

© Cito BV Arnhem (2014) | 1e druk